

Pátek, 20. dubna 2012

Modernizace evropských systémů vysokoškolského vzdělávání

P7_TA(2012)0139

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 20. dubna 2012 o modernizaci evropských systémů vysokoškolského vzdělávání (2011/2294(INI))

(2013/C 258 E/08)

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 165 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na články 2 a 3 Smlouvy o Evropské unii,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. září 2011 s názvem „Podpora růstu a zaměstnanosti – plán modernizace evropských systémů vysokoškolského vzdělávání“ (COM(2011)0567) a na připojený pracovní dokument útvarů Komise o nejnovějším vývoji v evropských systémech vysokoškolského vzdělávání (SEK(2011)1063),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 29. června 2011 s názvem „Rozpočet – Evropa 2020“ (COM(2011)0500),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 6. října 2010 s názvem „Stěžejní iniciativa strategie Evropa 2020 – Unie inovací“ (COM(2010)0546),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 15. září 2010 s názvem „Mládež v pohybu – Iniciativa zaměřená na rozvinutí potenciálu mladých lidí, aby mohla Evropa růst rozumným a udržitelným způsobem, ze kterého budou mít prospěch všichni“ (COM(2010)0477),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 3. března 2010 s názvem „Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“ (COM(2010)2020),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 10. května 2006 s názvem „Plnění programu modernizace pro univerzity: vzdělávání, výzkum a inovace“, (COM(2006)0208),
- s ohledem na závěry Rady ze dne 28. listopadu 2011 o modernizaci vysokoškolského vzdělávání ⁽¹⁾,
- s ohledem na doporučení Rady ze dne 28. června 2011 nazvané „Mládež v pohybu – podpora mobility mladých lidí ve vzdělávání“ ⁽²⁾,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 14. února 2011 o úloze vzdělávání a odborné přípravy při provádění strategie Evropa 2020 ⁽³⁾,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 11. května 2010 o sociálním rozměru vzdělávání a odborné přípravy ⁽⁴⁾,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 11. května 2010 o internacionalizaci vysokoškolského vzdělávání ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/ec/126375.pdf.⁽²⁾ Úř. věst. C 199, 7.7.2011, s. 1.⁽³⁾ Úř. věst. C 70, 4.3.2011, s. 1.⁽⁴⁾ Úř. věst. C 135, 26.5.2010, s. 2.⁽⁵⁾ Úř. věst. C 135, 26.5.2010, s. 12.

Pátek, 20. dubna 2012

- s ohledem na závěry Rady ze dne 12. května 2009 o strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy („ET 2020“) ⁽¹⁾,
 - s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 17. června 2010, zejména na část s názvem „Nová evropská strategie pro zaměstnanost a růst“ ⁽²⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 26. října 2011 o agendě pro nové dovednosti a pracovní místa ⁽³⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 12. května 2011 o iniciativě „Mládež v pohybu – rámec pro zlepšení evropských systémů vzdělávání a odborné přípravy“ ⁽⁴⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 18. května 2010 o „Strategii EU pro mládež – investování do mládeže a posílení jejího postavení“ ⁽⁵⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 25. října 2011 o mobilitě a začlenění osob se zdravotním postižením a o evropské strategii pro pomoc osobám se zdravotním postižením 2010–2020 ⁽⁶⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 9. března 2011 o evropské strategii pro začleňování Romů ⁽⁷⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 20. května 2010 o dialogu mezi univerzitami a podniky: nové partnerství pro modernizaci evropských univerzit ⁽⁸⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 23. září 2008 nazvané „Boloňský proces a mobilita studentů“ ⁽⁹⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 13. března 2012 o příspěvku evropských orgánů ke konsolidaci a pokroku v rámci boloňského procesu ⁽¹⁰⁾,
 - s ohledem na článek 48 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro kulturu a vzdělávání a na stanovisko Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví (A7-0057/2012),
- A. vzhledem k tomu, že hospodářská krize a její důsledky – pokud jde o zavedení úsporných opatření a snížení rozpočtu – demografické změny, rychlé technologické změny a z toho plynoucí poptávka po nových dovednostech představují vážné výzvy pro evropské vysokoškolské systémy a vyžadují jejich hloubkové reformy, které však nesmějí mít nepříznivý dopad na kvalitu vzdělávání;
- B. vzhledem k tomu, že ve společnosti založené na znalostech závisí budoucnost na vzdělávání, výzkumu a inovacích;
- C. vzhledem k tomu, že je nezbytné podporovat občany v přehodnocování své profesní dráhy a že občané potřebují rozšiřovat a doplňovat své dovednosti a znalosti stále častěji, aby dokázali čelit výzvám na trhu práce, a s ohledem na skutečnost, že existuje rozdíl mezi programy odborné přípravy, kde lze a je žádoucí provést evropskou harmonizaci, a humanitními obory, kde by měla zůstat zachována značná volnost a nezávislost studijních a výzkumných programů, a to nejen s ohledem na historické a kulturní rozdíly mezi členskými státy Evropské unie, ale i na rozmanitost výuky v institucích vysokoškolského vzdělávání a jejich konkrétní poslání;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 119, 28.5.2009, s. 2.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/council_conclusion_17_june_en.pdf.

⁽³⁾ Přijaté texty, P7_TA(2011)0466.

⁽⁴⁾ Přijaté texty, P7_TA(2011)0230.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 161 E, 31.5.2011, s. 21.

⁽⁶⁾ Přijaté texty, P7_TA(2011)0453.

⁽⁷⁾ Přijaté texty, P7_TA(2011)0092.

⁽⁸⁾ Úř. věst. C 161 E, 31.5.2011, s. 95.

⁽⁹⁾ Úř. věst. C 8 E, 14.1.2010, s. 18.

⁽¹⁰⁾ Přijaté texty, P7_TA(2012)0072.

Pátek, 20. dubna 2012

- D. vzhledem k tomu, že podle strategie Evropa 2020 by do roku 2020 40 % evropských občanů ve věku 30–34 let mělo dokončit vysokoškolské vzdělání nebo rovnocenné studium a že podle odhadů 35 % všech pracovních míst v EU bude tuto kvalifikaci vyžadovat; poznamenává však, že v roce 2010 této úrovně kvalifikace dosáhlo pouhých 26 % pracovní síly v EU;
- E. vzhledem k tomu, že více než 21 % mladých lidí v EU je nezaměstnaných;
- F. vzhledem k tomu, že v roce 2010 nebylo 16,5 % mladých lidí v EU zapojeno do vzdělávání ani do trhu práce;
- G. vzhledem k tomu, že v roce 2010 byla v EU nezaměstnanost absolventů terciárního vzdělávání 5,4 %, zatímco u absolventů pouze nižšího sekundárního vzdělávání tento podíl přesáhl 15 %; vzhledem k tomu, že většině absolventů terciárního vzdělávání však trvá stále déle, než získají jisté zaměstnání;
- H. vzhledem k tomu, že 60 % absolventů vysokých škol jsou ženy, ale na většině vyšších akademických pozic (např. post-doktorandských a profesorských) působí stále muži;
- I. vzhledem k tomu, že pouze 13 % institucí vysokoškolského vzdělávání vedou ženy a že pouze u 9 % univerzit stojí v čele ženy, a ženy mají tudíž mnohem menší vliv na přijímání rozhodnutí v oblasti výzkumu;
- J. vzhledem k tomu, že 75 z 200 celosvětově nejlepších univerzit se nachází v členských státech EU;
- K. vzhledem k tomu, že v Evropě je sice celkem 4 000 institucí vysokoškolského vzdělávání, avšak pouze 200 z nich se řadí k nejlepším 500 na světě;
- L. vzhledem k tomu, že Evropa čerpá z přínosu univerzit již téměř tisíc let, vzhledem k tomu, že jejich význam pro pokrok společnosti by neměl být omezen pouze na jejich přínos hospodářství a že jejich rozvoj by se neměl odvíjet pouze od jejich schopnosti přizpůsobovat se ekonomickým potřebám stávajícího hospodářského modelu;
- M. vzhledem k tomu, že je třeba podporovat, aby spravedlivý přístup k vysokoškolskému vzdělávání a odborné přípravě měli všichni mladí lidé;
- N. vzhledem k tomu, že univerzity podporují osobní nezávislost a tvořivost a hrají velmi důležitou úlohu v rozšiřování znalostí, a vzhledem k tomu, že členské státy by proto měly maximálně usilovat o to, aby zajistily všeobecnou dostupnost vysokoškolského vzdělávání, které bude prosté diskriminace na základě sociálních, ekonomických, kulturních, rasových či politických důvodů;
- O. vzhledem k tomu, že vzdělávání, zejména vysokoškolské a terciární, je jedním z faktorů, jež formují postoje a hodnoty, na nichž je založena občanská společnost;
- P. vzhledem k tomu, že vnitrostátní právní předpisy jednotlivých členských států považují vysokoškolské vzdělávání za základní nástroj, jenž určuje budoucnost občanů EU;
- Q. vzhledem k tomu, že za vzdělávání jsou odpovědné členské státy a že je důležité zajistit institucím vysokoškolského vzdělávání finanční pomoc, především poskytováním odpovídajících prostředků z veřejných zdrojů;
- R. vzhledem k tomu, že vytvoření Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání (EHEA) představuje významný pokrok, jenž by mohl přispět k evropské integraci, přičemž by byla současně respektována rozmanitost vzdělávání v různých členských státech EU a cíle vysokoškolského vzdělávání, pokud jde o společnost;

Pátek, 20. dubna 2012

5. vzhledem k tomu, že Evropská unie musí hrát důležitou úlohu v upevňování tohoto prostoru a využívat v tomto ohledu úsilí a spolupráce členských států;

Mění se úloha institucí vysokoškolského vzdělávání

1. vyzývá instituce vysokoškolského vzdělávání, aby prostřednictvím ekonomické pomoci a s využitím různých studijních programů do svých studijních plánů zařadily celoživotní učení a přizpůsobily se okruhu studentů, do něhož patří dospělí, starší lidé, netypičtí studující, prezenční studenti, kteří při studiu musí pracovat, a osoby se zdravotním postižením, a proto vyzývá instituce vysokoškolského vzdělávání, aby realizovaly programy, jejichž cílem je odstranit stávající překážky a bariéry;
2. vyzývá instituce vysokoškolského vzdělávání, aby vycházely vstříc potřebám odborníků, kteří si potřebují pravidelně doplňovat a rozšiřovat své dovednosti, a to formou celoživotního učení, ale také organizováním a přizpůsobováním studijních programů, jež jsou dostupné všem sociálním skupinám, úzkou spoluprací se zaměstnavateli a rozvojem kurzů, které odpovídají na potřeby trhu práce a které by nezaměstnaným pracovníkům mohly usnadnit návrat ke vzdělávání;
3. vyzývá instituce vysokoškolského vzdělávání, aby ve výuce a výzkumu udržovaly ducha nezávislosti a aby současně nabízely specifické studijní programy, které by splňovaly potřeby odborníků, kteří mají zájem o obohacování svých dovedností;
4. zdůrazňuje, že vysokoškolské vzdělávání lze využít k podpoře sociálního začleňování, sociálního rozvoje a ke zvýšení sociální mobility; s ohledem na zásadu subsidiarity vyzývá členské státy, regionální a místní orgány a instituce vysokoškolského vzdělávání, aby – mimo jiné rozvíjením vhodných programů finanční podpory – vynakládaly větší úsilí o rozšíření spravedlivého přístupu ke studiu, a to již od raného věku až po vysokoškolské vzdělávání, bez ohledu na pohlaví, etnický původ, mateřský jazyk, náboženské vyznání, zdravotní postižení či sociální prostředí, a aby bojovaly proti všem formám diskriminace a uznaly multikulturalismus a mnohojazyčnost, včetně znakové řeči, jako základní hodnoty EU, které je třeba prosazovat;
5. vyzývá členské státy, aby věnovaly větší pozornost institucím vysokoškolského vzdělávání podporujícím tradiční národnostní, etnické nebo jazykové menšiny, a to se zvláštním zřetelem na ohrožené kultury a jazyky, a aby je podporovaly;
6. vyzývá instituce vysokoškolského vzdělávání, aby podporovaly účast studentů na sportovních aktivitách;
7. zdůrazňuje doplňkovou úlohu státních, soukromých a církevních forem vysokoškolského vzdělávání v celé Evropě;
8. zdůrazňuje význam, který je třeba přikládat podpoře demokratických hodnot, a klade důraz na získávání důkladných znalostí o evropské integraci, přičemž ujišťuje, že bývalé totalitní režimy v Evropě jsou chápány jako součást evropských dějin;
9. zdůrazňuje také, že je nutné pokračovat v tradičním vzdělávání v akademickém duchu a nedovolit, aby byl systém vzdělávání zcela podřízen trhu práce, neboť je nutné formovat etické a morální hodnoty studentů a současně podporovat akademický vývoj;
10. vyzývá členské státy a instituce vysokoškolského vzdělávání, aby vytvořily všeobecný rámec, který by pokrýval pravidla, povinnosti, politické cíle a cíle v oblasti vzdělávání, otázku kvality a priority odborného vzdělávání a výzkumu, v němž budou prosazovány osvědčené postupy a který bude reakcí na problémy komunikační společnosti;
11. zdůrazňuje, že do modernizace institucí vysokoškolského vzdělávání se musí zapojit akademičtí pracovníci, studenti a rovněž jejich organizace a sdružení; zdůrazňuje, že je nutné odměňovat vysokou kvalitu výzkumu v jeho širším slova smyslu a vysokou kvalitu výuky i vědecké úspěchy, aniž by to však vedlo k postihu těch institucí vysokoškolského vzdělávání, např. fakult humanitních oborů, které nesplňují kritéria hodnocení a výsledků, jež jsou stanovena pouze na základě toho, jaké dovednosti požaduje tržní hospodářství;

Pátek, 20. dubna 2012

Informace o institucích vysokoškolského vzdělávání

12. zdůrazňuje, že kvalita a relevantnost vysokoškolského vzdělávání jsou základní podmínkou pro využití intelektuálního kapitálu Evropy v plné míře;

13. navrhuje, aby byla zavedena jednoznačná a jednotná kritéria pro vytvoření celoevropských hodnocení institucí vysokoškolského vzdělávání, což by budoucím studentům umožnilo si na základě informací zvolit univerzitu a zajistilo by komplexní informace o jednotlivých univerzitách;

14. podporuje iniciativu Komise, aby ve spolupráci se všemi institucemi, studenty a dalšími zúčastněnými stranami směřovala k vytvoření mnohorozměrného nástroje pro diferenciální klasifikaci a hodnocení institucí vysokoškolského vzdělávání, který bude vycházet z kritérií, jako je dlouhodobá tradice poskytování vysokoškolského vzdělávání v Evropě, kvalita výuky, podpora studentů (tj. stipendia, poradenství, ubytování), fyzická přístupnost, dostupnost informací a komunikačních prostředků, regionální zapojení a předávání znalostí; nesouhlasí ovšem s vytvořením klasifikace institucí vysokoškolského vzdělávání na základě nesourodých ukazatelů výkonnosti, které nezohledňují rozmanitost typů vzdělávání a vzdělávacích programů a jazykovou rozmanitost evropských univerzit;

15. zdůrazňuje rovněž, že tento nástroj by neměl zahrnovat pouze sestavování běžných hodnotících tabulek a že ve výsledcích by měly být náležitě zohledněny konkrétní charakteristiky příslušných institucí;

16. navrhuje, aby se zvažilo zavedení jednotného mechanismu sledování a hodnocení skutečnosti, zda státní i soukromé instituce vysokoškolského vzdělávání dodržují akademické normy;

Financování systémů vysokoškolského vzdělávání

17. zdůrazňuje, že vysokoškolské vzdělávání je veřejným statkem, který podporuje kulturu, rozmanitost, demokratické hodnoty a osobní rozvoj a připravuje studenty k tomu, aby se stali aktivními občany, kteří budou podporovat evropskou soudržnost;

18. opětovně trvá na tom, aby členské státy dosáhly stanoveného cíle investic do vzdělávání ve výši 2 % HDP;

19. poukazuje na skutečnost, že pro modernizaci systémů vysokoškolského vzdělávání má klíčový význam především financování ze soukromých a veřejných zdrojů; zdůrazňuje, že investice do vysokoškolského vzdělávání v Evropě jsou rozhodující pro překonání nynější hospodářské krize; vyzývá členské státy a instituce vysokoškolského vzdělávání, aby rozšířily stipendia a programy financování těchto institucí a rozvíjely inovativní mechanismy financování, jež mohou přispět k účinnějšímu fungování institucí vysokoškolského vzdělávání, doplňovat veřejné finance, aniž by zvyšovaly tlak na domácnosti, a zpřístupnit vysokoškolské vzdělávání všem zájemcům; vyjadřuje politování nad výrazným snížením rozpočtu na vzdělávání v některých členských státech a trvalým zvyšováním školného, neboť to vede k podstatnému nárůstu počtu studentů, kteří jsou tímto opatřením znevýhodněni;

20. vyzývá, aby byly do rozpočtu EU na období 2014–2020 v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj a Evropského sociálního fondu zahrnuty prostředky na vysokoškolské vzdělávání, jež by byly určeny na investice do infrastruktury univerzit a na akademické pracovníky;

Přechod od vysokoškolského vzdělávání na trh práce

21. vyzývá instituce vysokoškolského vzdělávání, aby se přizpůsobily novým výzvám, a to tím, že vytvoří nové oblasti studia odrážející potřeby trhu práce a zohlední při tom vývoj vědy a technologií zachováním náležité rovnováhy mezi teoretickými znalostmi a praktickými dovednostmi;

Pátek, 20. dubna 2012

22. vyzývá k prosazování osvědčených postupů, které institucím vysokoškolského vzdělávání pomáhají prostřednictvím účasti studentů upevňovat výuku a výzkum ve všech tematických oblastech a nabízet další kvalifikace klíčové pro trh práce s cílem usnadňovat přechod mladých lidí z vysokoškolského vzdělávání na trh práce;

23. vyzývá instituce vysokoškolského vzdělávání, aby nabízely průběžnou odbornou přípravu a aby vytvořily vhodné studijní programy pro pracovníky bez ukončeného vyššího sekundárního vzdělání s cílem využít dalšího potenciálu k dosažení stanoveného počtu osob s vysokoškolským diplomem;

24. naléhavě vyzývá Komisi, aby předložila návrh kvalitního rámce pro stáže, a zdůrazňuje úspěch stáží programu Erasmus, které studentům poskytují příležitost nabýt pracovních zkušeností v zahraničí, a trvá na tom, že by tato iniciativa měla pokračovat v rámci nového programu a měla by být posílena prostřednictvím vhodného financování;

25. vyzývá instituce vysokoškolského vzdělávání a instituce odpovědné za oblast vzdělávání na regionální, vnitrostátní a evropské úrovni, aby sledovaly vývoj požadavků trhu práce s cílem zohlednit s větší přesností budoucí potřeby, pokud jde o příležitosti ke studiu;

26. poukazuje na to, že je nezbytné sledovat zaměstnanost absolventů a zjišťovat, do jaké míry vysokoškolské vzdělávání odpovídá požadavkům trhu práce; z toho důvodu vítá závazek Komise zlepšit dostupnost těchto údajů s cílem především poskytnout studentům nezbytné informace, aby mohli nasměrovat svou volbu studia, a současně poskytnout institucím vysokoškolského vzdělávání a výzkumným ústavům potřebné informace, na jejichž základě vymezí a následně vypracují studijní programy pokrývající jak všeobecné znalosti, tak i zvláštní odborné dovednosti v rámci celoživotního učení, a to při průběžném dialogu se subjekty, jež se podílejí na zprostředkování znalostí, ale i s celou společností a státem;

27. vyzývá členské státy, aby sbíraly a uveřejňovaly statistické údaje týkající se vzájemného vztahu různých úrovní vysokoškolského vzdělávání a pracovních příležitostí;

28. vyzývá k vypracování mezinárodní databáze, podobné databázi AlmaLaurea, která by absolventům pomáhala při hledání vhodných pracovních příležitostí, možností odborné přípravy, studijních a výzkumných příležitostí a která by odstranila ekonomické překážky formou stipendií a studentských půjček, čímž by zajistila skutečnou rovnost mezi studenty a tím podporovala mobilitu i soulad mezi kvalifikacemi a pracovními místy; zdůrazňuje, že důležitá je správná komunikace, aby se zajistilo, že tyto informace budou studentům, čerstvým absolventům, nezaměstnaným, uchazečům o zaměstnání a zaměstnavatelům snadno dostupné;

29. považuje programy záruk pro mladé lidi za cenný nástroj umožňující snadnější přechod od vysokoškolského vzdělávání do zaměstnání a vyzývá členské státy, aby programy tohoto typu začlenily do svých národních strategií pro takový přechod;

30. připomíná, že v tomto ohledu mohou důležitou úlohu hrát strukturální fondy; vítá závazek přijatý ve sdělení nazvaném Iniciativa „Příležitosti pro mladé“ (COM(2011)0933) týkající se plného využití dostupných zdrojů a vyzývá instituce vysokoškolského vzdělávání a místní orgány, aby využily této příležitosti a rozšířily podporu a poradenství pro studenty vstupující na trh práce;

Genderová rovnováha ve vysokoškolském vzdělávání

31. zdůrazňuje, že dodnes existuje nerovnováha v zastoupení mužů a žen v evropských vzdělávacích systémech, a to i přesto, že téměř ve všech státech proti tomuto jevu bojují různé politiky, a že tato situace podmiňuje jak studijní výsledky, tak výběr studijních oborů a zaměstnání, a negativně působí na ekonomický růst i na sociální stát;

32. zdůrazňuje, že mnoho studentek odborných a středních škol si i nadále volí zaměstnání, která odrážejí tradiční roli žen; v zájmu boje proti přetrvávajícím stereotypům proto upozorňuje na potřebu lepšího poradenství pro volbu povolání;

Pátek, 20. dubna 2012

33. zdůrazňuje, že kvůli tomu, že vysokoškolsky vzdělané ženy nemají dostatečné uplatnění na trhu, mají ženy mnohdy vyšší než požadovanou kvalifikaci a jsou za svou práci nedostatečně finančně ohodnocené a často jsou nakonec zaměstnané na nejistých pracovních místech nebo nezaměstnané, což je na začátku kariéry ještě více znevýhodňuje na pracovním trhu, a prohlubuje se tak „začarovaný kruh“ nerovnosti platů;

34. připomíná, že ve všech členských státech je stále jen málo iniciativ zaměřených na poskytování informací o rovnosti mezi muži a ženami a o její podpoře ve světě vzdělávání; zdůrazňuje, že učitelé by měli být speciálně proškoleni na téma rovnosti mezi muži a ženami;

35. poukazuje na to, že rozdělení domácích a rodinných povinností mezi muže a ženy je nezbytnou podmínkou pokroku a dosažení rovnosti mezi muži a ženami; vyzývá univerzity a instituce vysokoškolského vzdělávání, aby uznaly, že studující ženy mohou mít kromě vlastního vzdělávání také další zvláštní povinnosti, jako je např. péče o malé děti nebo starší příbuzné; zdůrazňuje, že je třeba, aby univerzity poskytly rodičům, zejména ženám, dostatečné množství vysoce kvalitních a dostupných zařízení péče o děti, včetně komunitních center, tak, aby měly rovnou možnost studovat a podílet se na výzkumu; vybízí rovněž k tomu, aby byl zaveden větší výběr typů studia, jako je studium na částečný úvazek a dálkové studium, v této souvislosti připomíná členským státům a orgánům a institucím EU, aby navýšily finanční podporu celoživotního vzdělávání, a umožnily tak ženám pokračovat ve studiu, znovu se zapojit do pracovního procesu a sladit pracovní a soukromé povinnosti;

Aktivní instituce vysokoškolského vzdělávání

36. vybízí instituce vysokoškolského vzdělávání, aby intenzivněji rozvíjely aktivní vztahy se svými regiony, navazovaly dynamickou spolupráci s regionálními správami, s místními orgány, veřejnými orgány, nevládními organizacemi a malými a středními podniky a podporovaly tak regionální rozvoj; klade důraz na to, že by to mělo upevnit také vzájemné vztahy mezi institucemi vysokoškolského vzdělávání a zaměstnavateli;

37. vyzývá členské státy, jejich ústřední vlády a regionální orgány, aby do přeshraniční spolupráce zahrnuly i instituce vysokoškolského vzdělávání a aby je podporovaly;

38. vybízí členské státy, aby zintenzivnily vzájemné působení mezi vrcholy znalostního trojúhelníku (vzdělávání, výzkum, inovace), což je klíčovým faktorem hospodářského růstu a tvorby pracovních míst;

39. upozorňuje, že vypracovávání osnov vysokoškolského vzdělávání a výzkumných programů by mělo být i nadále povinností univerzit, přičemž by měly být zohledňovány potřeby trhu práce, pokud jde o zaměstnatelnost;

40. vítá skutečnost, že Komise podporuje „znalostní aliance“ a „aliance pro dovednosti v odvětví“, v jejichž rámci si instituce vysokoškolského vzdělávání v průběhu tvorby osnov vyměňují informace s podniky tak, aby vyřešily nedostatek určitých dovedností; vyzývá podniky a podnikatele, včetně malých a středních podniků, aby aktivně rozvíjeli partnerství s institucemi vysokoškolského vzdělávání tím, že budou studentům a vysokoškolským vyučujícím poskytovat vysoce kvalitní stáže a že budou využívat obecně přenositelných dovedností vyučujících; zdůrazňuje však, že instituce vysokoškolského vzdělávání vytvářejí kulturní obsah, který se promítá nejen do odborných dovedností, ale i do všeobecných znalostí, co se týče rozumové reflexe skutečnosti a společných hodnot, jež občané zastávají;

41. vyzývá k závazku přijmout flexibilnější a inovativnější vzdělávací přístupy a metody poskytování vzdělání, jež budou vždy zaměřeny na potřeby studentů;

Pátek, 20. dubna 2012

42. konstatuje, že je nutná spolupráce přeshraničních institucí vysokoškolského vzdělávání s podniky v rámci praktických programů a při formování budoucí profesní dráhy studentů tím, že budou vymezeny konkrétní směry vývoje, očekávání a výzvy, jimž budou studenti čelit na trhu práce;

43. zdůrazňuje, že je smysluplné rozvíjet mechanismy a strategie řízení, které usnadní přenos inovativních myšlenek a výsledků výzkumu do společnosti a oblasti podnikání a které společnosti a podnikům umožní poskytovat vysokoškolské sféře informace ohledně aktuálních a očekávaných potřeb, co se týče znalostí a inovací, přičemž je třeba zohledňovat osvědčené postupy z celého světa; upozorňuje na to, že takové propojení bude pravděpodobně finančně výhodné pouze pro takové výzkumné ústavy a instituce vysokoškolského vzdělávání, které se specializují na inovace a technologie, na úkor vzdělávání pouze v humanitních oborech;

44. znovu potvrzuje význam demokratické správy jakožto základního způsobu, jak zajistit akademickou svobodu a podporovat aktivní účast všech subjektů na fungování institucí vysokoškolského vzdělávání;

45. zdůrazňuje, že v rámci spolupráce musí být zajištěna transparentnost, rovnoměrné rozdělení práv a povinností mezi příslušné spolupracující partnery a instituce vysokoškolského vzdělávání a musí být dodržována zásada vyváženého zastoupení, aby se zajistilo, že instituce vysokoškolského vzdělávání jsou jakožto veřejná zařízení schopny nezávisle se organizovat a rozvíjet v souladu s akademickými zásadami;

46. zdůrazňuje také, že ve všech projektech spolupráce je třeba dodržovat a zachovávat zásady demokracie a samosprávy institucí vysokoškolského vzdělávání a jejich zaměstnanců a studentů;

47. požaduje proto, aby instituce vysokoškolského vzdělávání a jejich různé subjekty měly povinnost zveřejňovat dohody o spolupráci uzavřené se třetími stranami;

48. zdůrazňuje význam spolupráce institucí vysokoškolského vzdělávání, nevládních organizací a evropského dobrovolnického sektoru s cílem podporovat aktivní občanství a zapojit studenty prostřednictvím jejich aktivní účasti v sektoru nevládních organizací;

49. zdůrazňuje význam sportu v procesu vzdělávání; vyzývá členské státy, aby mezi studenty podporovaly a propagovaly sportovní aktivity a aby navýšily podporu pro základní sportovní programy;

50. poukazuje na to, že rozsah a intenzita spolupráce mezi institucemi vysokoškolského vzdělávání a jejich partnery v podnikání a ve společnosti se mezi jednotlivými členskými státy, institucemi a akademickými obory velmi liší;

51. zdůrazňuje, že je třeba neustále investovat do propojení školství, kultury, výzkumu a inovací; zdůrazňuje význam dalšího podporování a rozvíjení Evropského inovačního a technologického institutu a jeho „znalostní a inovační komunity“;

52. zdůrazňuje význam kultury ve vysokoškolském vzdělávání a vyzývá k tomu, aby součástí inovací a výzkumu byla i zvláštní kritéria pro humanitní obory;

53. zdůrazňuje, že je nutné zapojit instituce vysokoškolského vzdělávání a poskytovat podporu studentským iniciativám a rovněž podporovat koordinaci takových činností s ostatními institucemi vysokoškolského vzdělávání, společnostmi a místními orgány v různých členských státech;

Vzájemné uznávání kvalifikací

54. uznává, že škála institucí vysokoškolského vzdělávání v Evropě je velmi rozmanitá a bohatá; vyzývá členské státy a tyto instituce, aby připravily jasné a integrované způsoby, jimiž studenti budou moci přecházet z jiných druhů vzdělávání do vysokoškolského vzdělávání a měnit různé typy studia a institucí;

Pátek, 20. dubna 2012

55. zdůrazňuje však, že je nutné zachovat rozmanitost způsobů vzdělávání a vzdělávacích programů, výukových metod a vysokoškolských systémů v EU; domnívá se, že je tedy zapotřebí vytvořit vnitrostátní rámec kvalifikací a současně je nutné prosazovat vzájemné uznávání diplomů a kvalifikací ve všech členských státech;

56. naléhavě vyzývá všechny země EU, aby uplatňovaly vnitrostátní rámce kvalifikací spojené s rámcem kvalifikací Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání a rozvíjely a finančně podporovaly vzájemné uznávání;

57. zdůrazňuje, že mobilita studentů, a zejména studentů, kteří studují na jiných univerzitách v rámci programu Erasmus, má vliv na výměnu osvědčených postupů a tím i na modernizaci vysokoškolského vzdělávání; konstatuje proto, že je nutné, aby domovská univerzita uznávala kvalifikace získané na jiných univerzitách;

58. podporuje návrh Komise, jehož cílem je zlepšit uznávání studia absolvovaného v zahraničí prostřednictvím konsolidace evropského systému pro převod a kumulaci kreditů (ECTS); vyzývá EU a její členské státy, aby více usilovaly o zajištění efektivnějšího uznávání a lepší harmonizace, i co se týče akademických kvalifikací;

Posílení mobility v Evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání i mimo jeho rozsah

59. opět opakuje, že vysokoškolské vzdělání je společným evropským veřejným statkem a že členské státy, regionální samosprávy, místní orgány a EU sdílejí společnou zodpovědnost za rozvoj a posilování Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání a boloňského procesu;

60. zdůrazňuje, že základním předpokladem dosažení cílů zaměstnatelnosti a hospodářského růstu v Evropě je lepší koordinace činností členských států v oblasti vysokoškolského vzdělávání, a to i prostřednictvím značné finanční a politické podpory dohod o společných hlavních osnovách a jasně vymezených studijních výsledcích; vyzývá členské státy, aby upevnilly spolupráci svých příslušných ministerstev s cílem aktualizovat stávající osnovy tak, aby odpovídaly potřebám trhu práce;

61. upozorňuje, že je nutná spolupráce mezi Evropským prostorem vysokoškolského vzdělávání a Evropským výzkumným prostorem, jež podpoří výzkumné programy univerzit jak v oblasti vědy, tak humanitních oborů;

62. žádá, aby byla propagována atraktivita Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání pro studenty a výzkumné pracovníky z celého světa a aby byla posílena spolupráce s nečlenskými zeměmi EU v oblasti vzdělávání a otázkách mobility zaměstnanců i studentů, zejména pokud jde o země, jež jsou součástí evropské politiky sousedství nebo přímo sousedí s EU, s cílem zajistit, aby se Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání stal oblastí přitažlivou z hlediska vzdělávání a znalostí jak na makroregionální, tak i světové úrovni, především v souvislosti s výměnnými programy a programy odborného vzdělávání;

63. vyzývá Komisi, aby předložila návrh na vytvoření evropsko-středomořských programů Erasmus a Leonardo da Vinci, jejichž účelem by bylo podporovat nadnárodní mobilitu studentů z obou břehů Středozemního moře;

64. vyzývá k zahájení programů mobility, výměn, výzkumu a praxe pro studenty ze zemí, jež jsou přidruženy k Východnímu partnerství;

65. připomíná význam mobility nejen studentů, ale i učitelů, a vyzývá v této souvislosti Komisi, aby dosáhla pokroku v otázce vízového kodexu EU;

66. připomíná cíl, že do roku 2020 by 20 % absolventů v Evropě mělo být mobilních, a zdůrazňuje význam jazykových dovedností jako předpokladu pro zvýšenou mobilitu v rámci Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání a pro zaměstnatelnost;

Pátek, 20. dubna 2012

67. podporuje rozvíjení výuky jazyků a znakového jazyka a výuky místních a regionálních jazyků a jejich rozvíjení v rámci Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání jakožto základní podmínky rozvoje skutečného evropského občanství založeného na multikulturalismu a mnohojazyčnosti;

68. zdůrazňuje, že je třeba, aby systémy vysokoškolského vzdělávání ve všech členských státech zajistily vyšší kvalitu výuky, aby nárůst možností mobility studentů nebyl souběžně doprovázen prohloubením „odlivu mozků“, což v některých členských státech skutečně představuje sociální problém;

69. poukazuje na to, že je třeba vyřešit přetrvávající rozdíly mezi systémy vysokoškolského vzdělávání v západní Evropě a ve střední a východní Evropě, a to prostřednictvím opatření směřujících ke skutečné integraci, s cílem podněcovat a podporovat přeshraniční spolupráci institucí vysokoškolského vzdělávání; vyzývá proto Komisi, aby vypracovala strategii a rovněž odborný finanční akční plán ke snižování těchto výrazných regionálních rozdílů;

70. vyzývá členské státy, EU a evropské systémy vysokoškolského vzdělávání, aby zvážily možnost zavést v rámci studijního cyklu povinné období strávené studiem na univerzitě v jiném členském státě, než je domovský stát studenta;

71. opakuje zásadu, že úvěrové programy nemohou nahradit grantové programy, jež byly zavedeny s cílem podporovat dostupnost vzdělávání pro všechny studenty bez ohledu na sociální prostředí, z něhož pocházejí;

72. žádá Komisi, aby lépe objasnila návrh na vytvoření finančního nástroje, jehož prostřednictvím by bylo možné pomoci studentům zajistit finanční prostředky na magisterské studium mimo jejich domovský členský stát bez ohledu na sociální prostředí, z něhož pocházejí, a na jejich finanční situaci; žádá, aby byl v členských státech zajištěn spravedlivý a transparentní přístup k tomuto nástroji;

73. podporuje návrh Komise navýšit v příštím víceletém finančním rámci rozpočet EU pro oblast vzdělávání, odborné přípravy a výzkumu, a tak doplnit činnost členských států, neboť investice do vzdělávání, odborné přípravy a výzkumu mají zásadní význam pro dosažení cílů EU 2020 a pro dosažení inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění v Evropě;

*

* *

74. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.

Konkurenceschopný jednotný digitální trh – elektronická správa jako průkopnický čin

P7_TA(2012)0140

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 20. dubna 2012 o konkurenceschopném jednotném digitálním trhu – elektronické správě jako průkopnickém činu (2011/2178(INI))

(2013/C 258 E/09)

Evropský parlament,

— s ohledem na *acquis* Společenství v oblasti vnitřního trhu a informační společnosti,

— s ohledem na sdělení Komise nazvané „Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“ (COM(2010)2020),